

ความร่วมมือจัดการศึกษานอกโรงเรียน

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมต จังหวัดแพร่

องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมต เป็นหน่วยงานหนึ่งที่รับผิดชอบในเรื่องของการศึกษานอกโรงเรียนในตำบล โดย อบต. ป่าเมต ได้เห็นถึงความสำคัญของการสนับสนุนให้ประชาชนศึกษาเพิ่มเติม เนื่องจากในตำบลป่าเมตมีโรงงานขนาดใหญ่หลายแห่ง และประชาชนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าจะได้รับโอกาสที่ดีกว่าในการทำงาน นอกจากนี้ อบต. ยังเห็นว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจะสามารถช่วยให้การทำงานและจัดกิจกรรมต่างๆ ของ อบต. เป็นไปอย่างสะดวกและราบรื่นขึ้น เช่น ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของ อบต. ช่วยฝึกอาชีพ และที่สำคัญที่สุดคือช่วยพัฒนาคนให้มีความพร้อมในการทำงานร่วมกับ อบต.

อบต. ป่าเมต จึงมีแนวคิดที่จะให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: เมืองแพร่

จังหวัด: แพร่

ประชากร: 12,166 คน

พื้นที่: 2,920 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

วิถีใหม่

อบต. ป่าเมต จึงได้จัดทำโครงการ “ความร่วมมือจัดการศึกษานอกโรงเรียน” ในปี 2540 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการทำงานระหว่าง อบต. กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองแพร่ และเพื่อให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนสามารถให้บริการด้านการศึกษา พัฒนาประชาชนในตำบลให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพ

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. สนับสนุนด้านอาคารสถานที่ โดย อบต. อนุญาตให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนใช้สถานที่ของ อบต. เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อให้บริการด้านการศึกษาแก่ประชาชน
2. สนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมทางด้านการศึกษา ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน โดยเฉพาะสื่อวิชาวิทยาศาสตร์ รวมทั้งงบประมาณในการจัดทำประกาศนียบัตร เป็นต้น
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน จัดการเรียนการสอน 2 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรสายสามัญ และสายวิชาชีพ โดยจัดการเรียนการสอนทุกวันพุธและวันศุกร์ และจัดให้นักเรียนเข้าพบกลุ่มสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ซึ่งขึ้นอยู่กับความสะดวกของนักเรียน
4. ส่งเสริมการศึกษาทั้งด้านสายสามัญและวิชาชีพ ด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้
 - กำหนดให้ผู้นำท้องถิ่น ซึ่งมีความประสงค์จะสมัครเข้ารับตำแหน่งสมาชิกสภา อบต. จะต้องเรียนเพื่อปรับวุฒิให้ได้ตามที่ อบต. กำหนด
 - ให้เจ้าหน้าที่ อสม. ของชุมชนต่างๆ เข้าเรียนเพื่อให้มีวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น
 - ให้เจ้าหน้าที่ อสม. ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อ
5. สนับสนุนให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเป็นสื่อกลางระหว่างชาวบ้านกับ อบต. ในการกระตุ้นให้ชาวบ้านเข้าร่วมทำกิจกรรมต่างๆ ของ อบต. มากขึ้น โดยที่ อบต. ได้ให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานงานแทน

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน	- งบประมาณของ อบต.ป่าแมต ปีละประมาณ 20,000 บาท เพื่อใช้สนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน - งบประมาณ ของ อบต.ป่าแมต ในปี 2543 เพื่อใช้ในการก่อสร้างอาคารให้แก่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
อุปกรณ์/เครื่องมือ	อาคารเพื่อใช้เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน 1 หลัง
บุคลากร	- เจ้าหน้าที่ อบต. ทำหน้าที่ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 1 คน ทำงานวันและเวลาราชการ - เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ทำหน้าที่ในการประสานงานกับ อบต. และดูแลกิจกรรมต่างๆ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 1 คน ทำงานวันและเวลาราชการ - ครูผู้สอน ทำหน้าที่ในการสอนนักเรียน ทำงานวันและเวลาราชการ และดำเนินการสอนทุกวันพุธและศุกร์

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรมที่ทำ	ผู้รับผิดชอบ
2540	- อบต.ป่าแมต ได้รับการถ่ายโอนการจัดบริการด้านการศึกษาจากโรงเรียนมาสู่ความรับผิดชอบของ อบต. อบต.จึงได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมต่างๆ และได้ทำงานประสานกันระหว่างผู้บริหารของ อบต. และหัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนมาอย่างต่อเนื่อง โดยที่ได้ให้ความสำคัญไปที่ผู้นำท้องถิ่นที่ต้องการปรับตัวของตนให้เหมาะสมกับการที่จะเป็นสมาชิกสภา อบต. - ผู้นำท้องถิ่นที่ผ่านการเรียนกับ อบต. ต่างให้ความช่วยเหลือศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในการประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญของการเรียน	คณะผู้บริหาร อบต./ หัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน/ ผู้นำท้องถิ่น
2543	- นายก อบต.คนปัจจุบันเข้าดำรงตำแหน่ง และได้เริ่มมีแนวคิดที่จะให้การสนับสนุนด้านการศึกษาจากโรงเรียนมากขึ้น โดยที่ได้ส่งเสริมให้ อสม.ในแต่ละชุมชน เข้าเรียนเพื่อปรับวุฒิการศึกษา - หัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนได้ปรึกษากับนายก อบต.ในเรื่องขาดสถานที่สอนนักเรียน - อบต.สนับสนุนอาคาร เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน และใช้เป็นศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	นายก อบต./ หัวหน้าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
2543	- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนได้เปิดหลักสูตรสอนสายวิชาชีพ ให้แก่ประชาชนทั่วไป - ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและ อบต.ต่างให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น ให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนเป็นแกนนำในการจัดงานประเพณีต่างๆ ไปจนถึงการฝึกอาชีพให้แก่ประชาชนในตำบล	อบต./ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร --

-- บทบาทความร่วมมือ --

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
อำเภอเมืองแพร่

ให้ความร่วมมือกับ อบต. ในด้านต่างๆ ทั้งการให้การศึกษาแก่ประชาชนในตำบลที่ต้องการปรับวุฒิ และเป็นแกนนำในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนร่วมกับ อบต.

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ในตำบลป่าแมตมีโรงงานขนาดใหญ่หลายแห่ง ซึ่งโรงงานแต่ละแห่งนั้นต้องการบุคลากรที่มีวุฒิการศึกษา เทียบเท่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 หรือ 6 ดังนั้น อบต. ป่าแมต จึงได้เห็นถึงความสำคัญของการสนับสนุนให้ประชาชนศึกษาเพิ่มเติม
2. ผู้นำท้องถิ่นที่ต้องการเข้าร่วมเป็นสมาชิกสภา อบต. ส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านที่มีวุฒิการศึกษาไม่สูงนัก และการจัดกิจกรรมต่างๆ ของ อบต. ยังไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนมากเท่าใดนัก ทั้งนี้สาเหตุหนึ่งเนื่องจาก อบต. มีบุคลากรจำกัดที่จะเป็นแกนหลักในการจัดกิจกรรมทั้งหมด อบต. เห็นว่าศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจะสามารถช่วยให้การทำงานและจัดกิจกรรมต่างๆ ของ อบต. เป็นไปอย่างสะดวกและราบรื่นขึ้น เช่น ช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของ อบต. ช่วยฝึกอาชีพ และที่สำคัญที่สุดคือช่วยพัฒนาคนให้มีความพร้อมในการทำงานร่วมกับ อบต.

หลังการดำเนินการ

1. ประชาชนในตำบลเข้ามาศึกษาต่อมากขึ้น โดยเฉพาะในสายอาชีพ ในปี 2542 ไม่มีนักเรียนที่ศึกษาในสายอาชีพเลย แต่จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นมากตั้งแต่ในช่วงปี 2543 เป็นต้นมา ซึ่งนักเรียนที่ผ่านการศึกษาและมีวุฒิการศึกษาเพิ่มสูงขึ้น มีโอกาสที่ดีกว่าในการเข้าทำงาน นอกจากนั้น นักเรียนประมาณร้อยละ 20 ที่จบการศึกษา สามารถเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีได้ โดยส่วนใหญ่จะไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง

* ตารางแสดงจำนวนนักเรียนสายสามัญและสายอาชีพ ตั้งแต่ พ.ศ. 2542-2547

หลักสูตร/ปี	2542	2543	2544	2545	2546	2547 (ถึงเดือนสิงหาคม)
สายสามัญ	147	175	197	175	174	169
สายอาชีพ	-	55	101	93	80	40

2. ผู้นำท้องถิ่น และ อสม. ในชุมชนที่ได้ผ่านการปรับวุฒิการศึกษา ได้เข้ามาช่วยประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในชุมชนเห็นความสำคัญของการศึกษาต่อมากขึ้น
3. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนได้มีส่วนร่วมและแกนหลักในการทำงานร่วมกับ อบต. โดยที่ อบต. สามารถโอนหน้าที่ในการประสานงานและจัดกิจกรรมต่างๆ ให้กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน เช่น เป็นแกนหลักในการป้องกันและปราบปรามปัญหาเสพติดในชุมชน รวมไปถึงการศึกษาด้านการฝึกอาชีพให้แก่ประชาชน โดยที่ อบต. ที่มีบุคลากรอันจำกัด สามารถทุ่มเทกำลังคนไปยังกิจกรรมอื่นๆ ได้ นอกจากนี้ ชาวบ้านยังเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมกับ อบต. มากขึ้นด้วย

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
1. นักศึกษาที่เข้ามาเรียนที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ทำงานแล้ว จึงไม่มีเวลามาพบกลุ่ม	1. ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มย่อยให้นักศึกษาจัดเวลาพบกลุ่มตามที่นักศึกษาสะดวก โดยแบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ เช้า บ่าย และเย็น
2. ขาดสื่อการเรียนการสอนที่เพียงพอ โดยเฉพาะสื่อรายวิชาวิทยาศาสตร์ เนื่องจากงบประมาณของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนมีจำกัด	2. ให้เอกสารสอนเสริม และใช้วิธีการเข้าค่าย หรือนำไปพบผู้รู้ในท้องถิ่น นอกจากนั้น อบต.ยังได้สนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม เพื่อใช้ซื้ออุปกรณ์ประกอบการสอน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

การที่ตำบลป่าเมตเป็นตำบลใหญ่จึงมีครูมาประจำที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน และครูที่มาประจำศูนย์นั้นจะต้องมีความสามารถในการเข้าถึงชาวบ้าน นอกจากนั้นงบประมาณที่เพียงพอเป็นปัจจัยสำคัญอย่างมาก และ อบต.ป่าเมตเป็น อบต.ขนาดใหญ่และมีงบประมาณเพียงพอ จึงสามารถจัดสรรให้แก่เรื่องการศึกษามากกว่า อบต.อื่นๆ ประกอบกับวิสัยทัศน์ของ นายก อบต.ที่เล็งเห็นว่าการศึกษาคือหัวใจของตำบลได้เป็นแรงผลักดันของการศึกษา แต่เป็นกลไกสำคัญที่จะสนับสนุนงานของ อบต.ได้

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

- ชื่อ-นามสกุล : นายศรัณยู ปันยารชุน
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลป่าเมต
ที่อยู่ : 249 บ้านสุพรรณ หมู่ที่ 12 ตำบลป่าเมต อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ 54000
โทรศัพท์ : (054) 626-982, (054) 533-010
- ชื่อ-นามสกุล : นางแววดาว จิตะมาลา
ตำแหน่ง : หัวหน้าศูนย์ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน
หน่วยงาน : ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเมืองแพร่
โทรศัพท์ : (054) 625-030, (09) 165-0665

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2540

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	249 บ้านสุพรรณ หมู่ที่ 12 ตำบลป่าเมต อำเภอเมือง แพร่ จังหวัดแพร่ 54000
ขนาดพื้นที่	20 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	4,236,029.40 บาท (ปีงบประมาณ 2540) 3.51% เงินเดือนและค่าจ้างประจำ 1.33% ค่าจ้างชั่วคราว 0.77% รายจ่ายงบกลาง 27.02% ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ 0.04% ค่าสาธารณูปโภค 0.38% ค่าอุดหนุน 63.27% ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง
งบประมาณรายได้	6,584,228.89 บาท (ปีงบประมาณ 2540) 43.01% ภาษีอากร 22.43% อุดหนุน
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	7 คน 3 คน พนักงานท้องถิ่น 4 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	11,516 คน
จำนวนครัวเรือน	2,910 ครัวเรือน
รายได้เฉลี่ยประชากร	20,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ตำบลป่าเมตมีพื้นที่อยู่บนสองฝั่งของแม่น้ำยม มีความยาวประมาณสองถึงสามกิโลเมตร พื้นที่บางส่วน ด้านตะวันออกของแม่น้ำจะติดกับชุมชนเมือง ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการ ส่วนฝั่ง ตะวันตกประชากรส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพ เกษตรกรรม และมีโรงงานขนาดใหญ่หลายแห่ง ใน พื้นที่เป็นแหล่งรองรับการจ้างงานของคนในตำบล